

Maximaal groeien binnen de grenzen

*Gert Godrie koos voor een
30 stands-swingovermelkstal
om ruimte te houden voor
meer koeien*

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Gert Godrie en Gitte Martens
aantal melk- en kalfkoeien	300
gemiddelde productie	9200 4,25 3,52
aantal stuks jongvee	250
grondgebruik	100 ha mais, 60 ha gras, 20 ha verhuurd voor akkerbouwgewassen
neventakken	organiseren kinderfeestjes en teambuildingssessies

Het was een bewuste keuze, maar ook een zware weg. Zeventien jaar geleden namen Gert Godrie en Gitte Martens twee bedrijven tegelijk over. Op het ene molken ze 50 koeien, op het andere 70. Gerts vader had er op de ouderlijke boerderij nog eens 100 onder zijn hoede. Nu gaan er dagelijks rond de 270 koeien door één nieuwe melkstal.

TEKST WICHERT KOOPMAN

Als Gert Godrie de stal toont waar het allemaal begon, kan hij het zichzelf bijna ook niet meer voorstellen. Nu hebben de jonge kalveren en droge koeien royaal de ruimte in het gebouw, dat werd gebouwd voor 70 melkkoeien. Zeven jaar lang produceerde hij er met zo'n 120 koeien ruim een miljoen kilo melk. 'Ja de stal was toen wel wat overbezet', zegt hij met een glimlach en gevoel voor understatement, om er hoofdschuddend aan toe te voegen: 'Eigenlijk kon het niet.'

Pittig gesprek met bank

De ontwikkeling van het melkveebedrijf van Gert Godrie (40) en zijn vrouw Gitte Martens (40) startte net na de eeuwwisseling. De jonge ondernemers besloten om, na hun opleiding en stages in het buitenland, samen het familiebedrijf in Essen (provincie Antwerpen) voort te zetten. 'Mijn vader Jos molk op het ouderlijk bedrijf destijds honderd koeien. Daarmee zat hij aan de limiet van de melkproductie die, volgens de toen geldende quotumwetgeving in Vlaanderen, op één locatie was toegestaan. Groeien was daar dus niet meer mogelijk', legt Godrie uit. Het stel vond een tweede locatie, drie kilometer verderop. 'Van een stoppende boer konden we grond en stallen pachten en een veestapel van vijftig melkkoeien en 270.000 kilo melkquotum overnemen', vertelt de veehouder. 'Toen we goed en wel op deze locatie waren begonnen, kwam kort in de buurt een nog mooier bedrijf met zeventig koeien en een half miljoen liter melk te koop.'

Zeventien jaar later kunnen ze achter de koffie, in hun met een serre uitgebouwde keuken, ontspannen terugkijken op deze enerverende tijd. 'Het was een unieke kans waarvan we vonden dat we die niet konden laten lopen. De bedrijven vulden elkaar perfect aan. Op de pachtlocatie was het grondareaal ruim ten opzichte van het aantal dieren. Op het bedrijf dat te koop stond, was dat precies omgekeerd. Bovendien

stonden er op dat bedrijf goede gebouwen en we konden er wonen', verklaart Godrie het enthousiasme. 'Voordat we onze plannen konden verwezenlijken, hebben we een paar pittige gesprekken met de bank moeten voeren', herinnert de ondernemer zich nog heel goed. 'We begonnen met een financiering van omgerekend anderhalve euro per kilo melk. Dat zouden we nu nooit meer voor elkaar krijgen', weet hij. 'Maar destijds kon het allemaal net. De melkprijs was nog stabiel en voor een hectare goede mais op stam betaalde je rond de vijfhonderd euro. Het was, kortom, een heel andere tijd.'

Melken op drie locaties

De ondernemers kochten het tweede bedrijf met het plan om de veestapels op termijn samen te voegen. Daarvoor moesten ze echter – vanwege de quotumwetgeving – eerst vijf jaar lang op twee locaties mel-

Het geraamte voor de volgende uitbreiding staat al klaar

▲
De compacte
0+6+0-stal met
270 ligplaatsen
is inmiddels alweer
volledig bezet

ken. Het werden tropenjaren, ook al omdat op het pachtbedrijf op het laatst het lasapparaat het meest gebruikte gereedschap was. 'Ik vraag me nog wel eens af hoe we het allemaal deden. Gert molk op de ene locatie en ik op de andere. En ondertussen werden ook nog eens onze twee oudste kinderen geboren', kijkt Martens nu lachend terug. 'Tegen de tijd dat we de koeien gemolken hadden en alles gevoerd was, konden we al bijna weer beginnen', vult Godrie haar aan.

In 2006 verhuisden de koeien van de huurlocatie eindelijk naar het eigendomsbedrijf. 'Toen molken we 120 koeien in de stal waar er eerst zeventig stonden', vertelt de melkveehouder. Ook dat was, vanwege de forse overbezetting, niet ideaal, maar de financiële armslag om te bouwen hadden de ondernemers nog niet. Zeven jaar later bouwden ze een nieuwe stal met 270 boxen en een grote melkstal. Toen werden ook de koeien van de ouderlijke boerderij aan het koppel toegevoegd en smolten de twee bedrijven helemaal samen.

Overigens is de 67-jarige Godrie senior nog volop actief. Hij fokt thuis het jongvee vanaf drie maanden op en doet veel landwerk. Daarnaast hebben de ondernemers één vaste medewerker, wordt het inkuilen van gras en mais uitbesteed en zijn er familieleden die bijspringen.

Samenvoegen niet ongestraft

Dat je koppels koeien niet ongestraft kunt samenvoegen, zeker niet in een overbezette stal, hebben de ondernemers door schade en schande ook ondervonden. 'Wat deze stress met koeien doet, hebben we echt onderschat', vertelt Godrie eerlijk. 'Door de verlaagde weerstand waren de koeien gevoelig voor tal van aandoeningen. Zo kregen ze het eerste jaar een virusdiarree en ze hadden veel klauwproblemen.'

Een koppel van 300 koeien managen is heel wat anders dan er zeventig melken', weet de veehouder inmiddels uit ervaring. 'We werken met een strakke weekplanning en vaste protocollen. Zo komt er om de week een dierenarts langs voor vruchtbaarheidsbegeleiding en laten we twee keer per jaar het hele koppel preventief bekappen. Een voetbad plaatsen we elke week. En we vaccineren al jaren tegen ibr en bvd', somt hij een aantal maatregelen op. 'Zo proberen we problemen zo veel mogelijk te voorkomen. Op een bedrijf met deze omvang kun je het je niet veroorloven om achter de feiten aan te lopen.'

Ammoniak beperkende factor

Hoewel het bedrijf economisch goed draait, is Godrie nog niet tevreden over de technische resultaten. Nadat de aandacht jarenlang vooral is uitgegaan naar bedrijfsontwikkeling, is volgens hem nu de tijd gekomen om aan dit aspect te werken. Zo neemt de veehouder geen genoegen met een gemiddelde productie die blijft steken op 9200 kilo melk per koe. 'We gebruiken al jaren de betere productieverers van de stierenkaart. Genetisch hebben de dieren het in zich om meer melk te geven', stelt hij vast. 'Met een betere kwaliteit ruwvoer moet het mogelijk zijn om er meer uit te halen. En ook op een aantal onderdelen van ons management kunnen we nog wat puntjes op de i zetten', geeft de ondernemer aan. Waar in Nederland de knellende fosfaatwetgeving stevig de rem zet op de bedrijfsontwikkeling, geeft een deel van de Vlaamse veehouders op dit moment vol gas. Ook bij de familie Godrie is de groei de laatste vijf jaar harder gegaan dan ze zelf hadden voorzien. Inmiddels hebben de ondernemers 300 melk- en kalfkoeien en zit de nieuwe stal alweer vol. Ook alle mogelijkheden om meer (pacht)grond onder het bedrijf te krijgen pakt ze met

FarmFun, omdat koeien niet terugpraten

Als of een melkveebedrijf met 300 koeien nog niet werk genoeg met zich meebrengt, hebben Gert Godrie en Gitte Martens dit jaar een neventak opgestart. Onder de noemer FarmFun organiseren ze kinderfeestjes en team-buildingsactiviteiten. 'Ik heb een toerismeopleiding gevolgd, maar deed daar op de boerderij eigenlijk niets meer mee', vertelt Martens, die deze tak bestiert. 'En hoe leuk ik het werk op de boerderij ook vind, ik miste het contact met mensen. Koeien zijn helemaal oké, maar als je tegen ze praat, zeggen ze niets terug', verklaart ze de wens om naast de melkveehouderij iets nieuws te ondernemen.

Gitte Martens organiseert boerderijfeestjes

'Vorig jaar organiseerde ik op vrijdag meewerkmiddagen voor kinderen. Dat was zo'n groot succes dat ik afgelopen voorjaar ook feestjes ben gaan aanbieden', geeft de ondernemster aan. Niet lang nadat ze hiermee was gestart, werd ze benaderd door de bedenkers van FarmFun. 'We konden, tegen een jaarlijkse vergoeding, ons karretje zo aanhaken', legt ze uit. Het eerste jaar wisten al meer dan dertig groepen 'FarmFun Essen – voor kei-koele feestjes –' te vinden. 'Gelukkig kan ik altijd een beroep doen op een vaste club van oproepkrachten. En ook de catering besteed ik uit. In zeventien jaar ondernemen heb ik wel geleerd dat je niet alles zelf moet willen doen', verklaart Martens.

beide handen aan, zodat ze nu de beschikking hebben over een areaal van 160 hectare.

Tijdens een rondgang over het erf wijst Godrie op een half afgebouwde loods. 'We hadden een bouwvergunning liggen, dus hebben we maar snel spanten gezet en een dak gelegd. Nu zouden we hier nog huisvesting voor honderd koeien kunnen realiseren', legt hij uit.

De beperkende factor voor groei is op het Vlaamse bedrijf de ammoniakregelgeving, met name vanwege een nabijgelegen natuurgebied. Met in zijn ogen doorgedreven emissiebeperkende aanpassingen aan de huisvesting verwacht de melkveehouder echter nog te kunnen uitbreiden tot 400 koeien. Een vergunningaanvraag hiervoor is op dit moment in behandeling bij de provincie.

Groeien zolang het kan

'De staluitbreiding hoeft niet meer dan 2000 euro per koe te kosten en we moeten voor ongeveer 500 euro per koe investeren in zogenaamde nutriënten-emissierech-

ten. Om het werk straks rond te kunnen zetten zullen we extra hulp voor het melken moeten inhuren. Maar een melkstal met voldoende capaciteit hebben we al en ook de ruwvoervoorziening en mestafzet zijn op ons huidige areaal geen enkel probleem', geeft Godrie aan. 'Je hoeft geen bedrijfseconomie gestudeerd te hebben om te kunnen berekenen dat we met deze uitbreiding nog wel wat kunnen verdienen', stelt hij vast.

'Mats, onze oudste zoon, is vijftien jaar, volgt een landbouwopleiding en is in zijn vrije tijd vaak op de boerderij aan het werk. Het zit er dik in dat hij het bedrijf zal willen voortzetten', verklaren de ondernemers hun ambities. 'De kansen om te groeien pakken we dan ook zolang het kan, want je weet maar nooit wat er nog op ons afkomt', geven ze aan. Als het gaat om ontwikkelingen op het gebied van regelgeving kijken ze met een schuin oog naar wat er over de grens gebeurt. In hun achterhoofd hebben ze altijd een Vlaams gezegde: 'Als het in Nederland regent, dan druppelt het in Vlaanderen.' |

De oorspronkelijke ligboxenstal is nu ingericht voor de kalveren en droge koeien

